

Dienst voor de Intellectuele Eigendom Jaarverslag 2014

Dienst voor de Intellectuele Eigendom

Jaarverslag 2014

De opdracht van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie bestaat erin de voorwaarden te scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België. In dat kader heeft de Algemene Directie Economische Reglementering deze publicatie uitgegeven met de bedoeling toe te zien op het informeren van het publiek over de activiteiten in 2014 van de FOD Economie in verband met de intellectuele eigendom.

Contact

Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Dienst voor de Intellectuele Eigendom
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
België

Tel.: +32 2 277 52 88

Fax: +32 2 277 52 62

E-mail: piie.dir@economie.fgov.be

Internet: http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/Intellectuele_Eigendom/

 facebook.com/FODEconomie

 [@FODEconomie](https://twitter.com/FODEconomie)

 youtube.com/user/FODEconomie

 linkedin.com/company/fod-economie

Verantwoordelijke uitgever: Séverine Waterbley
Directeur-generaal
Algemene Directie Economische Reglementering
Koning Albert II-laan 16
1000 Brussel
België

Internetversie

256-15

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Inhoud

Voorwoord	7
1. De Dienst voor de Intellectuele Eigendom	9
1.1. De personeelsleden van de DIE.....	10
1.2. De ontvangsten en uitgaven van de DIE.....	11
2. Onze producten en diensten	13
2.1. Belgische octrooiaanvragen.....	13
2.2. Verleende Belgische octrooien.....	13
2.3. Europese octrooien gevalideerd in België.....	14
2.4. Aanvullende beschermingscertificaten.....	15
2.5. Kwekerscertificaten.....	16
2.6. Benelux-merken.....	17
2.7. Opzoeken in octrooidatabanken.....	17
2.8. Sensibiliseringsacties.....	18
2.9. Benelux Patent Platform en toekomstige ontwikkelingen.....	20
3. Wetgevende activiteit	22
3.1. Wetboek van economisch recht.....	22
3.1.1. Algemeen.....	22
3.1.2. Uitvindingsoctrooien en aanvullende beschermingscertificaten.....	22
3.1.3. Kwekersrechten.....	23
3.1.4. Auteursrecht en naburige rechten.....	23
3.1.5. Inwerkingtreding.....	24
3.2. Raad voor de Intellectuele Eigendom.....	25
3.3. Auteursrechten en naburige rechten.....	27
3.3.1. Omzetting van de richtlijn 2012/28/EU inzake verweesde werken.....	27

3.3.2. Koninklijk besluit betreffende de jaarlijkse aanvullende vergoeding van uitvoerende kunstenaars	28
3.3.3. Koninklijk besluit betreffende de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten	29
4. Europese en internationale zaken.....	30
4.1. Octrooirecht	30
4.1.1. Unitary Patent Protection.....	30
4.1.2. Unified Patent Court	30
4.2. Merkenrecht: wijziging Europees merkensysteem.....	31
4.3. Auteursrecht: richtlijn collectief beheer	32
Lijst van afkortingen.....	34

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Lijst van grafieken

Grafiek 1. Aard der ontvangsten 2014.....	11
Grafiek 1.a. Evolutie van de ontvangsten.....	11
Grafiek 2. Bestemming van de ontvangsten 2014.....	12
Grafiek 3. Belgische octrooiaanvragen ingediend bij de DIE.....	13
Grafiek 4. Verleende Belgische octrooien.....	14
Grafiek 5. Gevalideerde Europese octrooien in België met en zonder vertaling.....	15
Grafiek 6. Aanvragen van aanvullende beschermingscertificaten.....	15
Grafiek 7. Aanvragen van pediatrische verlenging van aanvullend beschermingscertificaat voor geneesmiddel.....	16
Grafiek 8. Aanvragen van kwekerscertificaten.....	16
Grafiek 9. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merk.....	17
Grafiek 10. Uitgevoerde octrooiopzoeking.....	18

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Voorwoord

2014 was een jaar vol grote veranderingen voor de intellectuele eigendom in België, en dit zowel op juridisch vlak als op het gebied van informatica en organisatie.

Op juridisch vlak werd de volledige wetgeving over de intellectuele eigendom in een wetboek opgenomen: het Wetboek van economisch recht. Een tiental wetgevingen over het octrooirecht, de aanvullende beschermingscertificaten, het kwekersrecht, het auteursrecht en de naburige rechten, het recht van de producenten van databanken, de topografieën van halfgeleiderproducten, maar ook regelgevende teksten over burgerrechtelijke, administratieve, gerechtelijke en strafrechtelijke aspecten van inbreuken op de intellectuele eigendomsrechten werden via een wet van 19 april 2014 in het Wetboek van economisch recht geïntegreerd. Die codificatie-oefening vergemakkelijkt ongetwijfeld de toegang van ondernemingen en consumenten tot de intellectuele-eigendomwetgeving.

Qua informatica en organisatie was 2014 het jaar waarin een modern informaticasysteem werd geïmplementeerd voor het beheer van alle octrooigebonden processen. Dat nieuwe informaticasysteem werd gezamenlijk door de drie landen van de Beneluxorganisatie voor de Intellectuele Eigendom ontwikkeld, en wordt het “Benelux Patent Platform” genoemd. Ondernemingen en octrooigemachtigden kunnen voortaan hun aanvragen online indienen, zodat een papierloos beheer van de administratieve procedures voor uitvindingsoctrooien mogelijk wordt. De implementering ervan op 22 september 2014 valt samen met de inwerkingtreding van de wettelijke bepalingen op de uitvindingsoctrooien, die in het Wetboek van economisch recht vervat zijn. Deze bepalingen bieden de ondernemingen meer gebruiksvriendelijke administratieve procedures, die beantwoorden aan de meest recente internationale standaarden.

Deze omvangrijke wijzigingen van het juridisch-, informatica- en organisationele kader van de intellectuele eigendom zijn bedoeld om in België een moderne en attractieve omgeving te creëren voor de scheppers, innoverende bedrijven, in het bijzonder kmo's, onderwijsinstellingen, wetenschappelijke onderzoeksinstellingen en consumenten.

Séverine Waterbley

Directeur-generaal
Algemene Directie Economische Reglementering

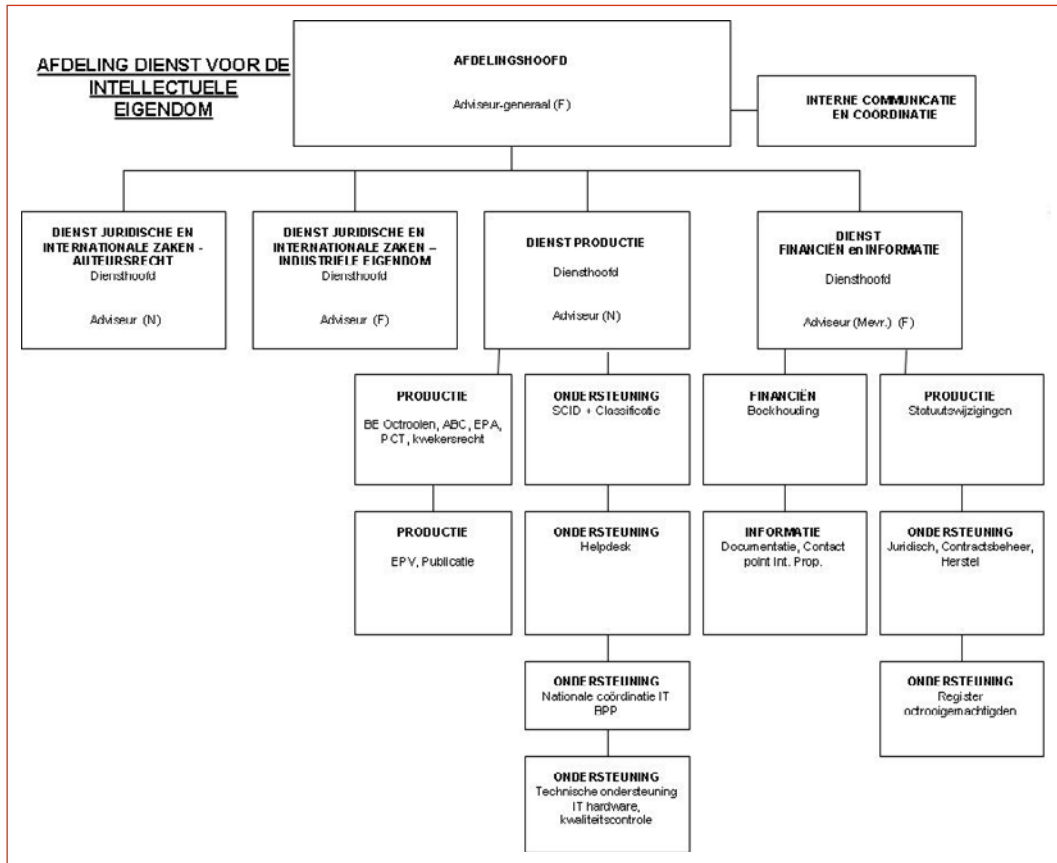
“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1. De Dienst voor de Intellectuele Eigendom

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom (hierna DIE) is een onderdeel van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. De dienst maakt meer bepaald deel uit van de Algemene Directie Economische Reglementering, Afdeling Intellectuele Eigendom. De DIE oefent hoofdzakelijk twee soorten activiteiten uit:

- productie, boekhouding en informatie. Deze activiteiten hebben onder meer het registreren en behandelen van (aanvragen voor) titels van industriële eigendom, en het informeren van het publiek tot doel. Een overzicht van deze activiteiten vindt u in het hoofdstuk “onze producten en diensten”;
- “juridische en internationale” activiteiten. Deze activiteiten betreffen onder meer de redactie van de wetten en uitvoeringsbesluiten, en de vertegenwoordiging van België bij de Europese en internationale instellingen (de Raad van de Europese Unie, de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom, de Europese Octrooiorganisatie, het Bureau voor de Harmonisatie van de Interne Markt,...). Een overzicht van deze activiteiten vindt u in de hoofdstukken “wetgevende activiteit” en “Europese en internationale zaken”.

In 2014 werd de dienst “productie, boekhouding en informatie” opgesplitst in twee entiteiten met het oog op een grotere doeltreffendheid op organisatorisch vlak : er bestaat nu een dienst Productie -verantwoordelijk voor het verlenen van Belgische octrooien en de validatie van Europese octrooien - en een dienst Financiën en Informatie, verantwoordelijk voor de verwerking van de taksen, de actualisering van het octrooiregister en het publiek informeren inzake intellectuele eigendom. Deze twee diensten werken nauw samen op het vlak van procedures voor het verlenen en de instandhouding van octrooititels.

1.1. De personeelsleden van de DIE

Het aantal personeelsleden van de DIE staat vermeld in de onderstaande tabel (situatie op 31.12.2014, in voltijds equivalenten).

Medewerkers per dienst	Aantal	Verdeling per niveau	Aantal
Diensten juridische en internationale zaken	6	Niveau A, adviseurs en attachés	16,8
Diensten Productie, Financiën en Informatie	23,9	Niveau B, administratieve experten	3,1
Management (adviseur-generaal en adviseurs)	5	Niveau C, bestuursassistenten	10,6
Totaal	34,9	Niveau D, administratieve medewerkers	4,4

Bron: FOD Economie, DIE.

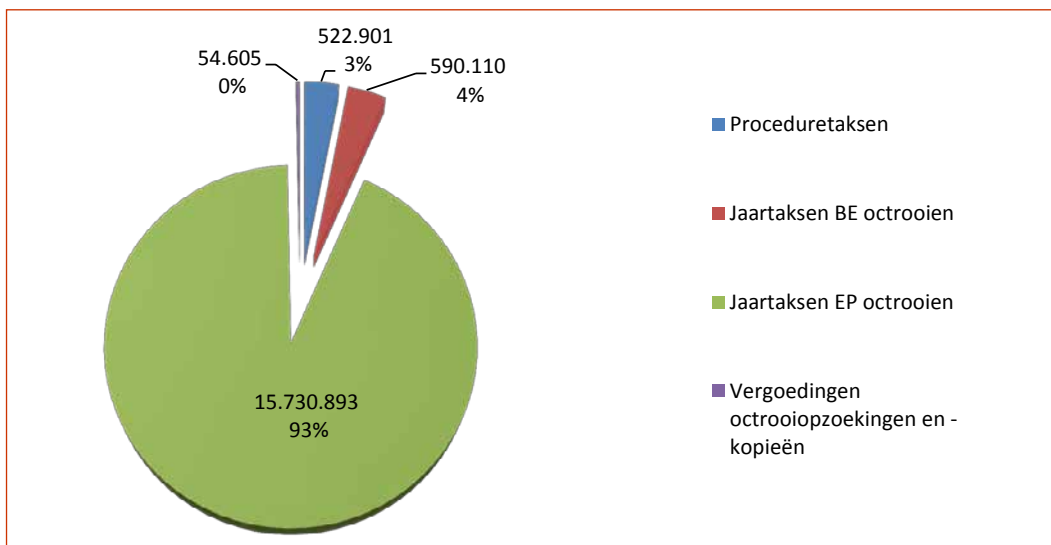
“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

1.2. De ontvangsten en uitgaven van de DIE

De DIE int de proceduretaksen (indiening, voorrang en onderzoek), de speciale rechten en de jaarlijkse instandhoudingstaksen voor de (aanvragen van) octrooien, aanvullende beschermingscertificaten en kwekersrechten. Hij int eveneens de vergoedingen voor octrooiopzoeken en -kopieën die werden besteld door zijn klanten. In 2014 bedroegen de globale ontvangsten 16,9 miljoen euro.

Grafiek 1. Aard der ontvangsten 2014

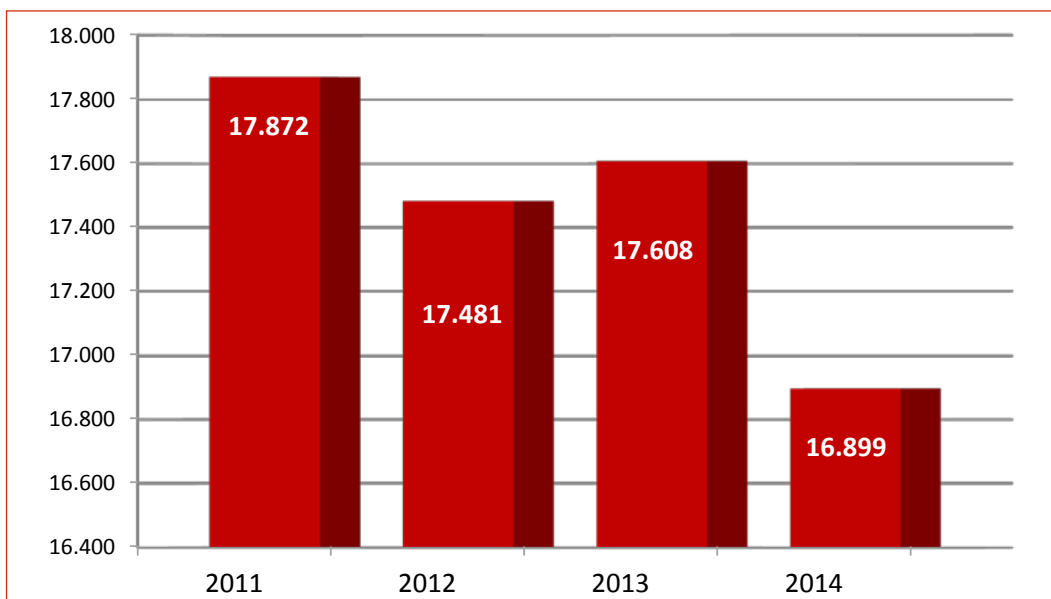
In euro.

Bron: FOD Economie, DIE.

Grafiek 1.a. Evolutie van de ontvangsten

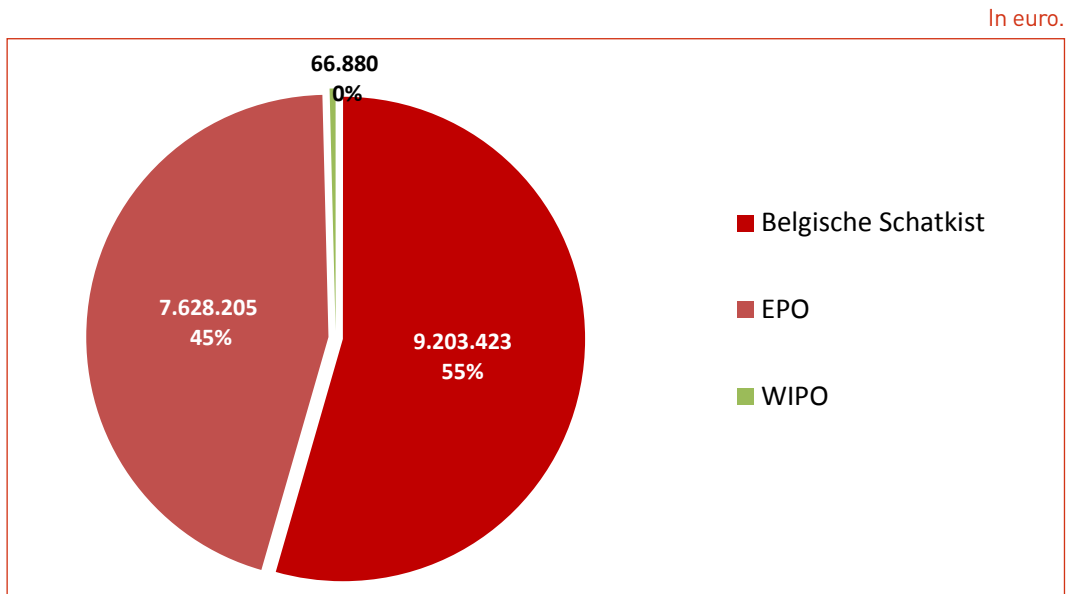
In duizend euro.

Bron: FOD Economie, DIE.

Deze ontvangsten worden naargelang het geval overgemaakt aan de Belgische Schatkist, aan de Europese Octrooiorganisatie (EPO) en aan de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (WIPO).

Grafiek 2. Bestemming van de ontvangsten 2014

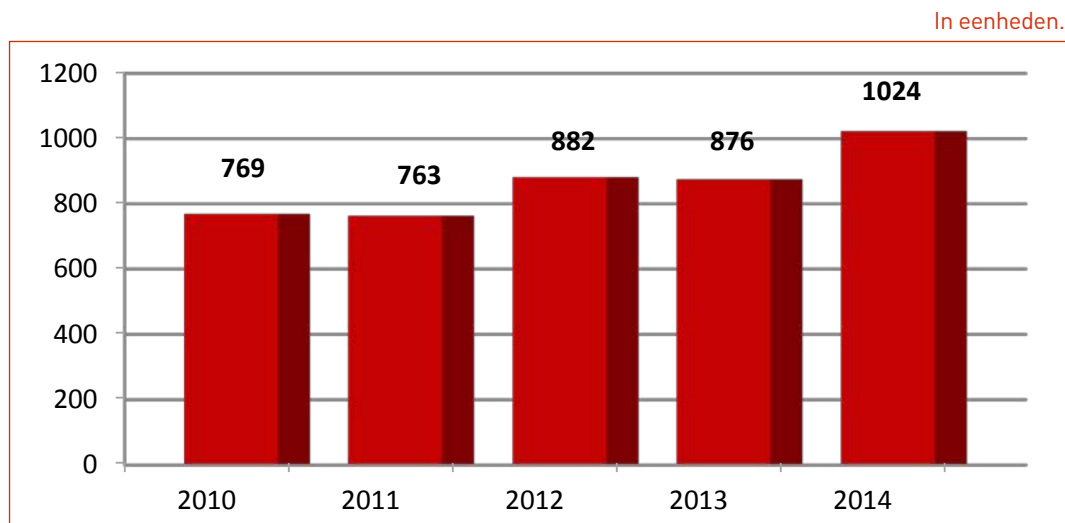
Bron: FOD Economie, DIE.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2. Onze producten en diensten

2.1. Belgische octrooiaanvragen

Grafiek 3. Belgische octrooiaanvragen ingediend bij de DIE

Bron: FOD Economie, DIE.

2.2. Verleende Belgische octrooien

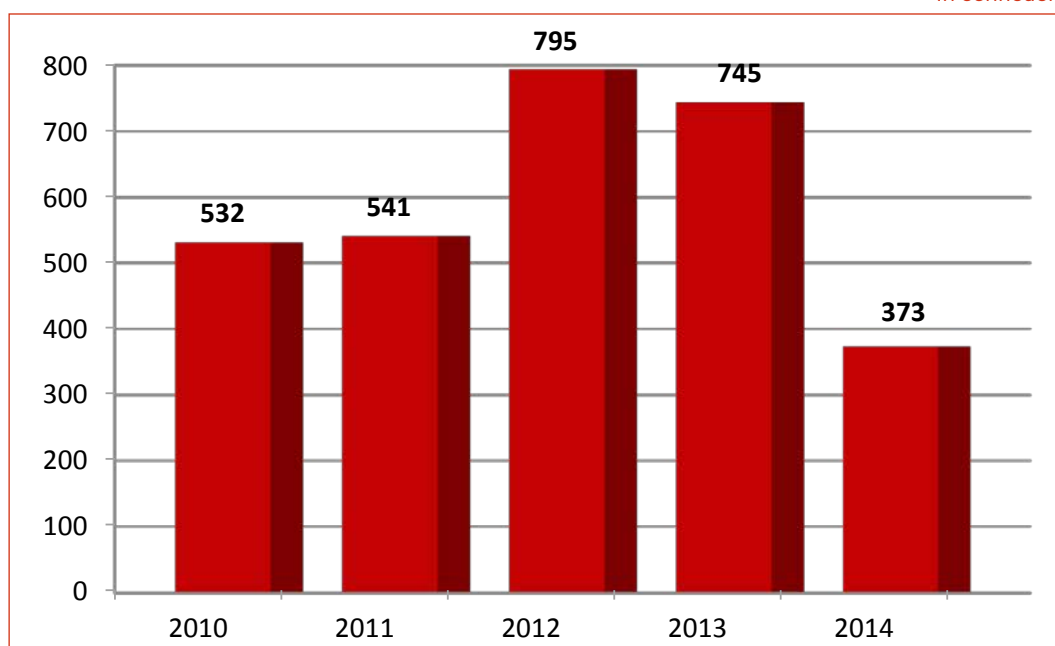
Op 22.09.2014 nam de Dienst voor de Intellectuele Eigendom de Belgische versie van het Benelux Patent Platform (BPP) in gebruik. Het BPP is een nieuw informaticasysteem dat wordt gebruikt voor de administratieve behandeling van virtuele dossiers van aanvragen voor octrooien en aanvullende beschermingscertificaten. Bij de verlening van Belgische octrooien worden de betreffende bibliografische gegevens en de elektronische documenten uit de virtuele octrooidossiers gepubliceerd in het online elektronische Belgische octrooiregister.

De implementatie en de inproductiename van het BPP en de digitalisatie en invoer van de eerder nog op papier ingediende Belgische octrooiaanvragen in het BPP-systeem, verklaren het geringere aantal verleningen van Belgische octrooien in 2014.

Grafiek 4. Verleende Belgische octrooien

In eenheden.

Bron: FOD Economie, DIE.

2.3. Europese octrooien gevalideerd in België

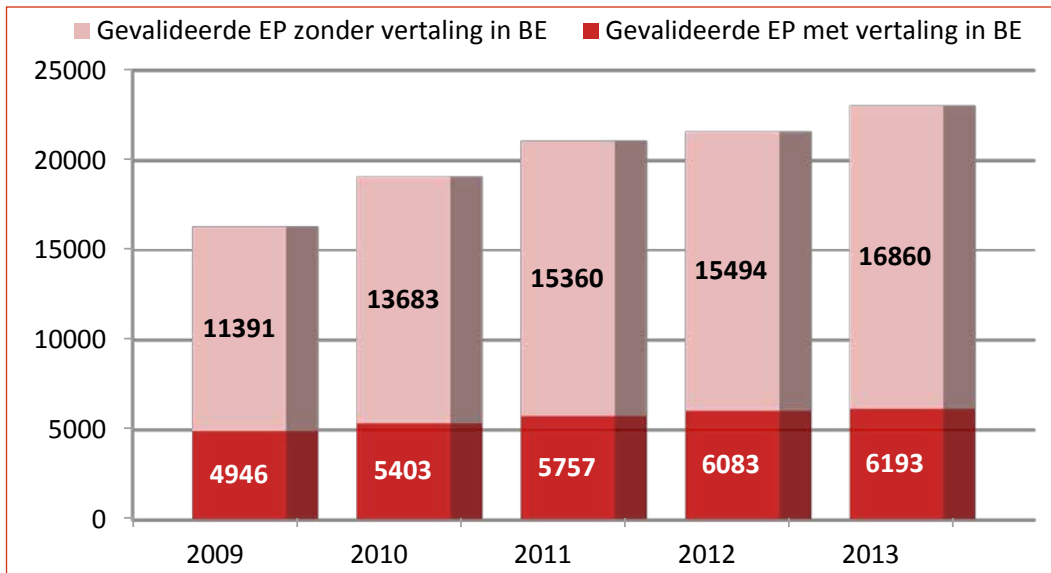
Het totale aantal validaties van Europese octrooien steeg in 2013 (de cijfers van 2014 zijn nog niet volledig beschikbaar) ten opzichte van de voorgaande jaren.

Van het aantal in België gevalideerde Europese octrooien blijven de zonder vertaling gevalideerde Europese octrooien (die door het EPO in het Duits of Frans werden verleend) in de meerderheid.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Grafiek 5. Gevalideerde Europese octrooien in België met en zonder vertaling

In eenheden.

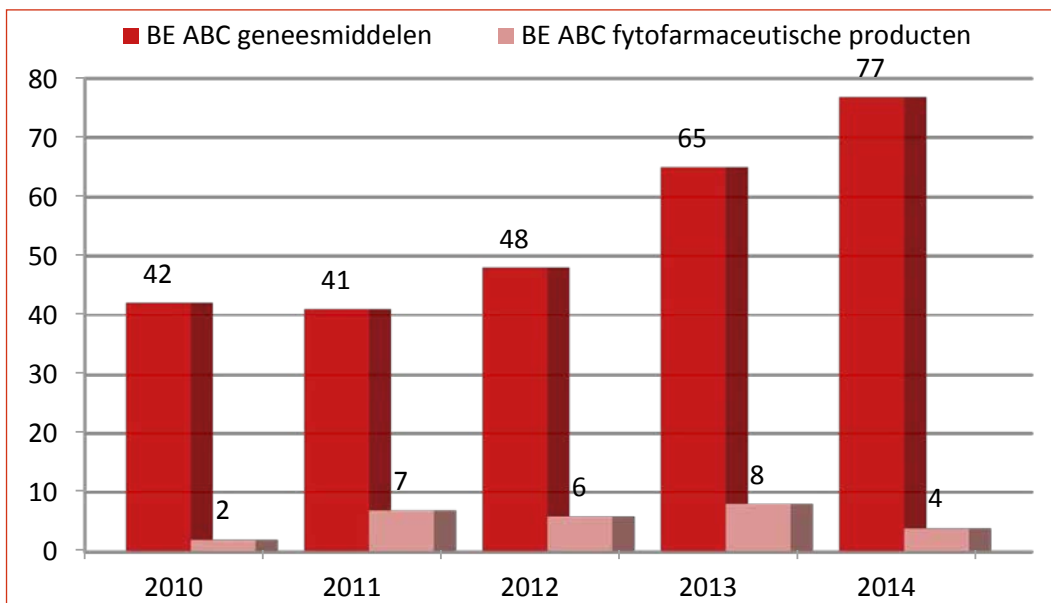

Bron: FOD Economie, DIE.

2.4. Aanvullende beschermingscertificaten

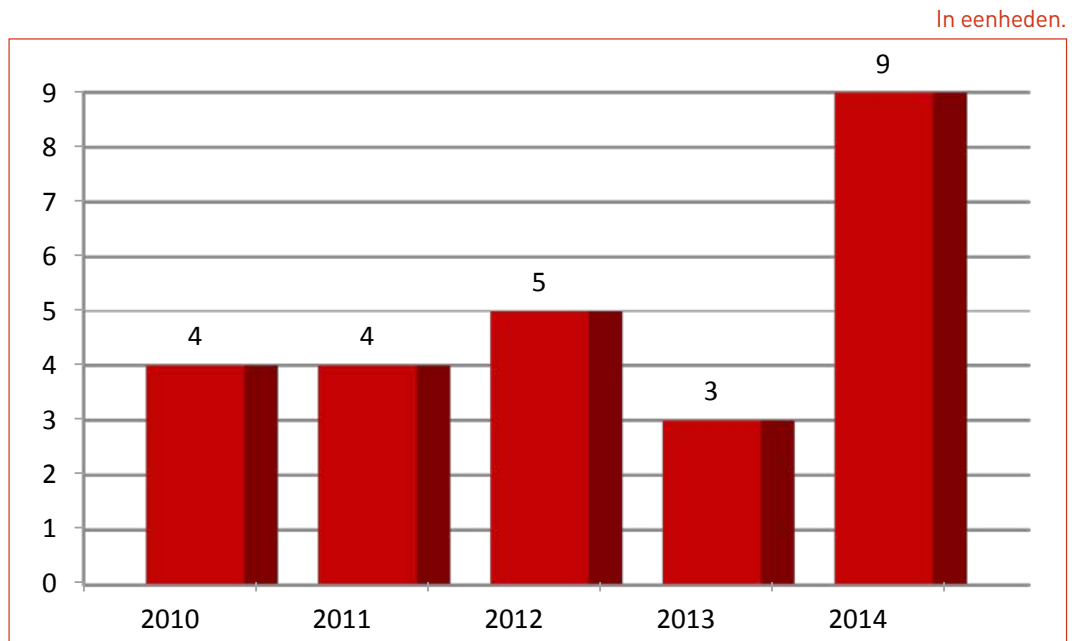
Grafiek 6. Aanvragen van aanvullende beschermingscertificaten

In eenheden.

Bron: FOD Economie, DIE.

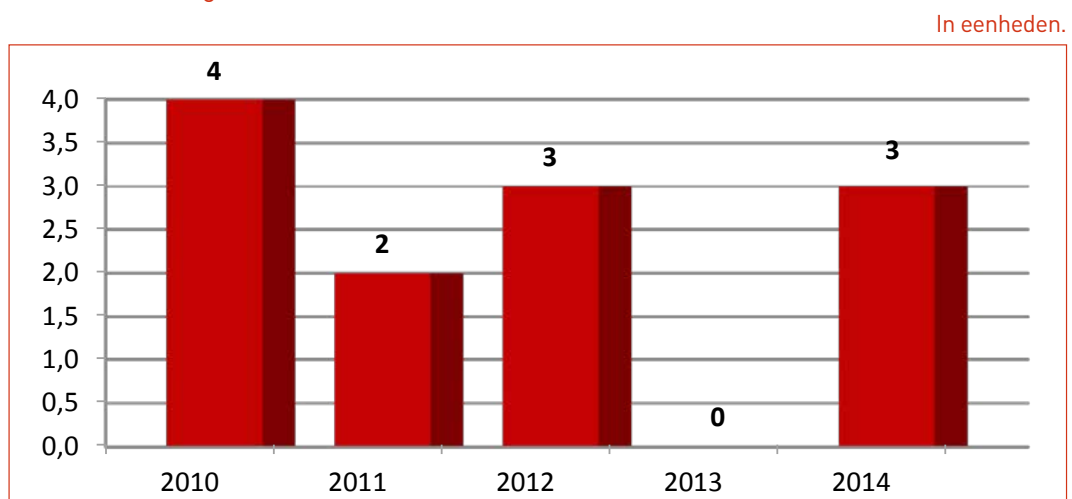
Grafiek 7. Aanvragen van pediatrie verlenging van aanvullend beschermingscertificaat voor geneesmiddel

Bron: FOD Economie, DIE.

2.5. Kwekerscertificaten

Grafiek 8. Aanvragen van kwekerscertificaten

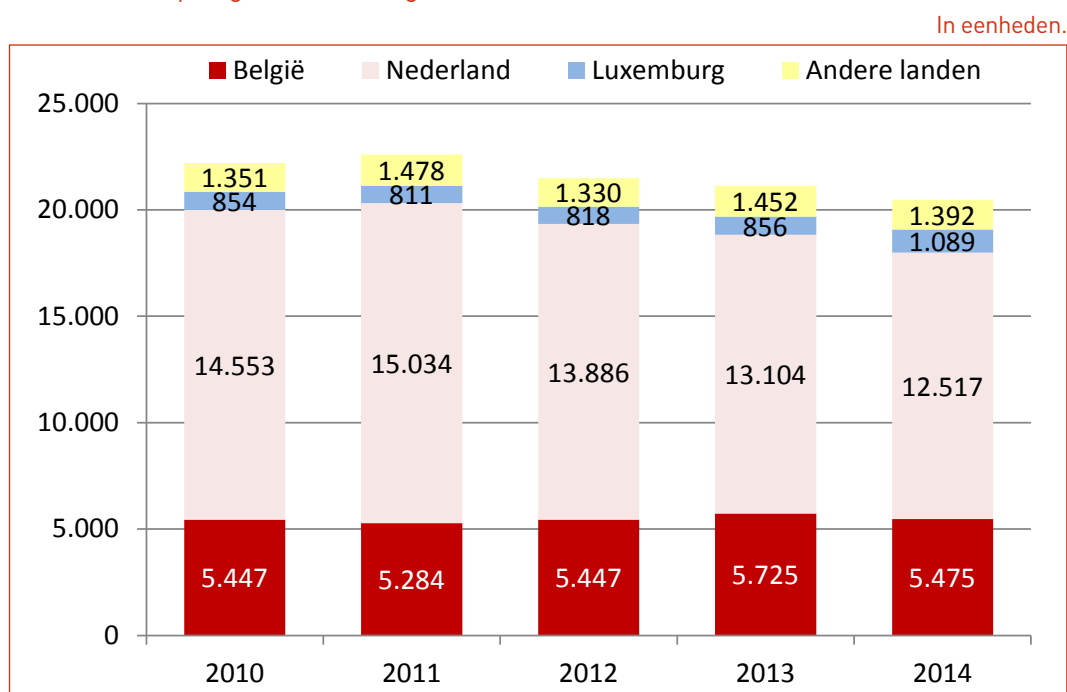
Bron: FOD Economie, DIE.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

2.6. Benelux-merken

De DIE biedt informatie en documentatie over de registratieprocedures voor Benelux-merken, tekeningen en modellen en voor Gemeenschapsmerken, -tekeningen en -modellen, alsook over de eventuele internationale inschrijving ervan. De aanvragen van Benelux-merken, -tekeningen en -modellen kunnen zowel bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (BBIE) als bij de DIE worden ingediend. Het BBIE is evenwel de officiële instantie voor het verwerken en beheren van die rechten.

Grafiek 9. Oorsprong van de aanvragen van Benelux-merk

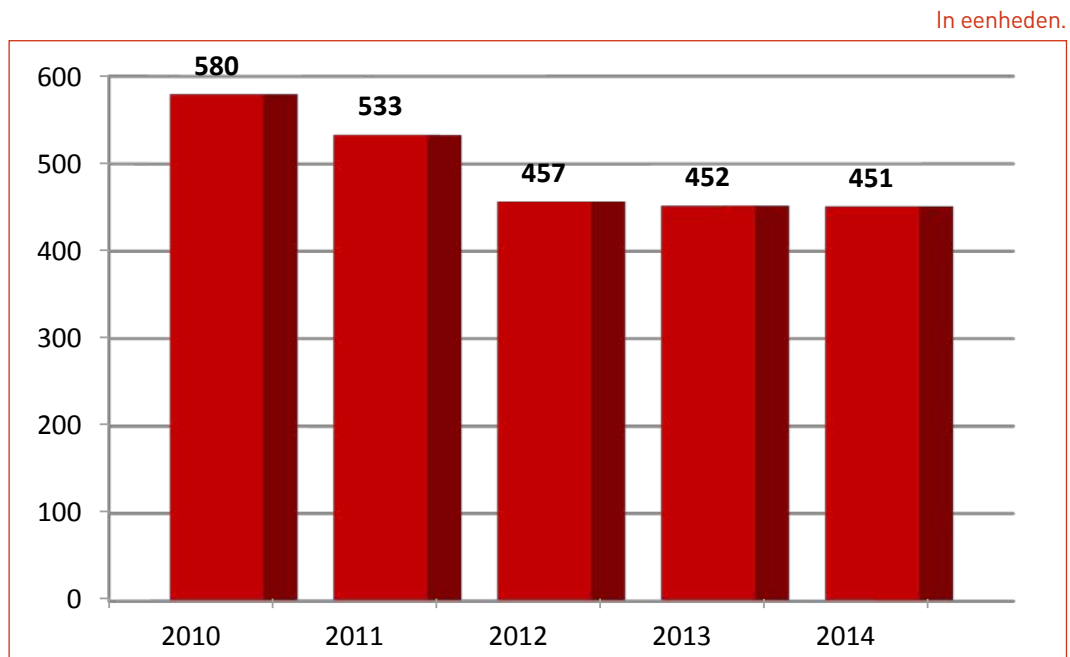
Bron: Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom.

2.7. Opzoeken in octrooidatabanken

De DIE stelt een reeks octrooidatabanken via het internet ter beschikking van het publiek: Espacenet, Belgisch Register. Ze bevatten bibliografische en technische informatie over octrooien. Deze informatie stelt de ondernemingen in staat om een inbreuk op de beschermingsrechten van anderen en overbodige investeringen in onderzoek en ontwikkeling van reeds bestaande technologieën te vermijden. Men vindt er ook de gegevens van eventuele zakenpartners en van mogelijke licentienemers en -verleners.

Op verzoek voeren de medewerkers van de DIE standaardopzoeken of opzoeken op maat uit naar uitvindingsoctrooien in het EPOQUE-systeem van het Europees octrooibureau.

Grafiek 10. Uitgevoerde octrooiopzoeken

Bron: FOD Economie, DIE.

Het aantal door de medewerkers van de DIE uitgevoerde opzoeken blijft behoorlijk groot, gezien de verschillende acties die de DIE ondernam bij het publiek om de octrooi-informatie toegankelijker te maken.

Deze dienstverlening door de DIE blijft een erkende referentie en er wordt intensief gebruik van gemaakt. Ook moet worden vermeld dat de behandelde dossiers steeds complexer worden.

2.8. Sensibiliseringsacties

Om de kenniseconomie en de innovatie in België te stimuleren, verzorgt de DIE de promotie van het systeem van intellectuele eigendomsrechten. Hiertoe verdeelt de DIE informatiebrochures, maar daarnaast organiseert en neemt hij ook deel aan

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

informatie- en sensibiliseringssessies, aan conferenties en seminaries en is hij aanwezig op beurzen en tentoonstellingen.

Zo nam de DIE in 2014 op de stand van de FOD Economie actief deel aan verschillende activiteiten waaronder het salon “Ondernemen” (Brussel, 19 en 20 maart), het salon “Entreprendre en Wallonie” (Namen, 17 juni), het salon “Ondernemen in Vlaanderen” (Gent, 23 oktober).

De DIE organiseerde daarnaast ook informatie-/sensibiliseringssessies bij verschillende organen en universiteiten of hogescholen (zoals Sirris, Tetra, SPW Wallonie, Innovatiecentrum Limburg, la haute école de la Province de Namur, la haute école Louvain en Hainaut de Mons, l’Institut Reine Astrid de Mons, la Chambre de commerce du Hainaut à Charleroi).

Op het vlak van seminaries en ateliers organiseerde de DIE:

- twee seminaries die werden gewijd aan enerzijds de wijzigingen op wetgevend en reglementaire vlak inzake octrooien en aanvullende beschermingscertificaten door het Wetboek van economisch recht en anderzijds aan de “Benelux Patent Platform”;
- een seminarie over het onderwerp “boek XI van het Wetboek van economisch recht - Intellectuele Eigendom”.

Tevens is de DIE tussengekomen bij:

- twee conferenties georganiseerd door Essenscia, over het thema “De hervorming van het systeem van octrooien in Europa: de staat van werkzaamheden rond de oprichting van het Europees octrooi met eenheidswerking en het gemeenschappelijk octrooigerecht”;
- een conferentie werd georganiseerd door de WIPO in Genève over het thema “Online copyright enforcement: what’s happening next door”.

De DIE nam ook deel aan 9 “Zitdagen IE” georganiseerd door de Centra voor innovatie op verschillende plaatsen in het Vlaamse Gewest (Leuven (2x), Antwerpen (2x), Gent (2x), Kortrijk, Brugge, Hasselt).

Alsook organiseerde de DIE, in samenwerking met het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom en met bepaalde regionale partners, 2 “Intellectuele Eigendom raadplegingen” in Wallonië (Sirris – Luik, UCM – Louvain-la-Neuve) en een “nationale zitdag” in Brussel. Gedurende deze dagen konden de deelnemers afspraken maken met een panel van 4 experts gespecialiseerd in octrooien, merken, modellen, auteursrechten en “regionale hulp-subsidies”.

2.9. Benelux Patent Platform en toekomstige ontwikkelingen

In het kader van de Benelux Organisatie voor Intellectuele Eigendom ontwikkelden de Nationale bureaus voor Intellectuele Eigendom in België, Nederland en Luxemburg een gemeenschappelijk IT-systeem, the Benelux Patent Platform (BPP), om alle bedrijfsprocessen die verband houden met octrooien voor de drie nationale bureaus te moderniseren en te ondersteunen.

De drie nationale bureaus hebben een gemeenschappelijk IT-systeem ingevoerd en hebben hun bedrijfsprocessen en wettelijke procedures in grote mate geharmoniseerd en blijven hierbij hun bedrijfsprocessen op nationaal niveau voortzetten. De belangrijkste drijfveren om het gemeenschappelijke Benelux Patent Platform door te voeren, zijn:

- De drie nationale systemen voor bedrijfsprocessen die verband houden met octrooien moesten worden geactualiseerd en gemoderniseerd: een gemeenschappelijk platform is economisch veel voordeliger dan de afzonderlijke systemen in de verschillende nationale bureaus.
- Een gemeenschappelijk platform biedt octrooiaanvragers en de industrie een coherente dienstverlening en zorgt voor een betere samenwerking met andere IP-organisaties (WIPO, EPO en octrooi-professionals).
- De verbetering van de interne bedrijfsprocessen biedt de octrooiaanvragers en de ganse industrie directe voordelen in termen van kwaliteitsvolle dienstverlening en tijdsbeheer.

Het BPP-platform omvat de processen van de octrooien en de aanvullende beschermingscertificaten van begin tot einde, en bevat de volgende functionaliteiten:

- Back Office – omvat casemanagement die gebaseerd is op de werkstroom gedurende de ganse levensduur van het octrooi of het aanvullende beschermingscertificaat en ondersteunt alle relevante octrooitypes: Nationale (NP), Europese (EP), internationale (PCT), aanvullende beschermingscertificaten (ABC). Het systeem biedt een volledige ondersteuning voor de classificatie van documenten en het papierloos kantoor.
- Front Office – biedt externe gebruikers (klanten, aanvragers en publiek) de mogelijkheid tot interactie met het BPP-systeem voor het beheer van hun octrooien, de betaling van taksen, toegang tot het openbare octrooiregister, enz. Octrooiaanvragen kunnen ofwel elektronisch met behulp van de EPO-software (eOLF) of op papier ingediend worden.
- Integratie – zorgt voor integratie met de backofficesystemen en met de externe dienstverleners zoals EPO en WIPO.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De Belgische dienst heeft BPP op 22 september 2014 gelanceerd. Ook in de twee andere Benelux-landen zal de ontwikkeling en de implementatie doorgevoerd worden.

Het BE-BPP-portaal geeft toegang tot twee verschillende modules: een beveiligde module (eFiling) en een openbare module (eRegister).

Het BE-Benelux Patent Platform is toegankelijk via de link : <http://bpp.economie.fgov.be/bpp-portal/nl/home>

Eind 2015 ziet de laatste beveiligde module (My Page) het licht. Deze module maakt het mogelijk om:

- het statuut en de taksen van octrooiaanvragen en octrooien te volgen;
- octrooitaksen online te betalen;
- octrooi-jaartaksen voor derden te betalen;
- de situatie van lopende rekening te volgen.

3. Wetgevende activiteit

3.1. Wetboek van economisch recht

3.1.1. Algemeen

De wetten van 10 en 19 april 2014 hebben het boek XI “ Intellectuele eigendom” ingevoegd in het Wetboek van economisch recht. Het koninklijk besluit van 19 april 2014, gewijzigd door de koninklijke besluiten van 4 september en 19 december 2014, regelt de inwerkingtreding van deze wetten.

3.1.2. Uitvindingsoctrooien en aanvullende beschermingscertificaten

De titels 1 en 2 van boek XI van het wetboek, die respectievelijk betrekking hebben op de octrooien en op de aanvullende beschermingscertificaten, traden op 22 september 2014 in werking, datum waarop het informaticaplatform voor de indiening en het beheer van octrooiaanvragen en verleende octrooien (Benelux Patent Platform) “live” ging.

De wijzigingen ingevoerd door het wetboek op het gebied van octrooien hebben tot doel:

- vereenvoudiging te brengen in de taksenregeling, in het belang van de gebruikers van het octrooistelsel;
- rekening te houden met het hervormde octrooistelsel in Europa;
- duidelijkheid te brengen over de draagwijdte van sommige wetsbepalingen, met het oog op een grotere rechtszekerheid, in het belang van de aanvragers en houders van octrooien, en van derden.

Drie uitvoeringsbesluiten werden genomen ter uitvoering van het wetboek. Het eerste besluit dateert van 31 augustus en bepaalt het mechanisme aan de hand waarvan kan worden verondersteld dat de identiteit van de aanvrager en de integriteit van de akte gegarandeerd zijn in geval van elektronische ondertekening van documenten over uitvindingsoctrooien en aanvullende beschermingscertificaten. Dergelijke uitvoeringsmaatregelen zijn noodzakelijk voor het online indienen van de documenten over octrooiaanvragen en octrooien, met inbegrip van de validering van Europese octrooien in België.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De twee andere besluiten dateren van 4 september en hebben respectievelijk betrekking op de uitvindingsoctrooien en de aanvullende beschermingscertificaten. Ze actualiseren in de bestaande regelgeving de wettelijke verwijzingen, naar aanleiding van de inwerkingtreding van de bepalingen van het wetboek, om aldus de gebruikers een coherent wettelijk en reglementair kader te bieden. Sommige achterhaalde bepalingen in de bestaande besluiten werden gemoderniseerd, meer bepaald wat betreft de door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom aanvaarde betaalmiddelen, of nog, de elektronische toegang tot het octrooiregister.

De lijst van octrooitaksen en taksen voor ABC's werd geüpdatet en vermeldt voortaan ook, overeenkomstig het Wetboek van economisch recht, de taks voor de rechtzetting of toevoeging van een opeising van een voorrangrecht, en de taks voor de verlenging van de duur van een aanvullend beschermingscertificaat voor geneesmiddelen.

Voor ABC's werden de bepalingen van de bestaande besluiten opgeheven en vervangen door nieuwe, geharmoniseerde en vereenvoudigde uitvoeringsmaatregelen. Er werden ook regelgevende bepalingen voorzien voor de nieuwe procedure van pediatrische verlenging, bepaald in artikel 36 van verordening 1901/2006 betreffende geneesmiddelen voor pediatrisch gebruik.

3.1.3. Kwekersrechten

In verband met de kwekersrechten neemt titel 3 van boek XI van het Wetboek van economisch recht de inhoud over van de wet van 10 januari 2011 ter bescherming van kweekproducten. Voortaan ligt het Belgische wetgevende kader voor kwekersrecht in lijn met de internationale standaarden van het Internationale Verdrag tot bescherming van kweekproducten (UPOV), in zijn versie van 1991.

Een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van titel 3 van het boek XI WER is in voorbereiding. Bedoeling ervan is om regels te definiëren voor de algemene procedure inzake bescherming van kweekproducten voor de Dienst voor de Intellectuele Eigendom, het 'farmers privilege' in het Belgische recht in te voeren, en de diverse proceduretaksen en -vergoedingen vast te stellen.

3.1.4. Auteursrecht en naburige rechten

Op het vlak van de auteursrechten en naburige rechten werden t.o.v. de Auteurswet van 30 juni 1994 voornamelijk de volgende materies gewijzigd:

- De richtlijn 2011/77 werd omgezet in het Wetboek. Concreet betekent dit dat de beschermingsduur van de rechten van uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen niet langer 50 jaar, maar 70 jaar bedraagt.
- Het volgrecht wordt onderworpen aan een verplicht collectief beheer, waar de aangifte van doorverkopen, de inning en de verdeling van de rechten voortaan gebeurt via een uniek platform.

- Wat de uitzonderingen betreft, preciseert het wetboek voortaan dat schoolactiviteiten die buiten de gebouwen van een onderwijsinstelling plaatsvinden, ook nog onder de uitzondering vallen.
- Ten gevolge van het Padawan-arrest en het Vewa-arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie zijn er wijzigingen aangebracht aan de artikelen XI.233 en XI.244 over de “kopie voor eigen gebruik” en het “leenrecht”.
- Voor de billijke vergoeding geldt voortaan, zoals voor de andere wettelijke licenties (voor reprografie en privékopie), dat de koning het bedrag en de nadere regels m.b.t. de inning en de controle van de billijke vergoeding bepaalt. Bovendien voorziet de wet in een uniek platform voor de openbare mededeling van muziek.

Tot slot zijn er extra regels opgelegd aan de beheersvennootschappen, voornamelijk transparantieregels. Zo moeten zij bijvoorbeeld trachten hun beheerskosten beneden 15 % te houden van het gemiddelde van de tijdens de laatste drie boekjaren geïnde rechten en moeten zij deze beheerskosten bekend maken op een duidelijk leesbare plaats op hun internetpagina (art. XI 252). De koning kan voortaan de ‘boete’ bepalen die gebruikers moeten betalen bij laattijdige aangifte teneinde het schadevergoedend karakter te garanderen (art. XI 253 §3). Indien dit niet het geval zou zijn, moeten de beheersvennootschappen voortaan ook een klachtenprocedure instellen (art. XI 258).

3.1.5. Inwerkingtreding

Voor de bepalingen inzake de intellectuele eigendom van het Wetboek van economisch recht betreft, geldt als algemeen principe dat ze op 1 januari 2015 in werking treden. Dat wordt voorzien door het KB van 19 april 2014 tot bepaling van de inwerkingtreding (...), gewijzigd door een KB van 22 september 2014 en een KB van 19 december 2014. Wel zijn er enkele uitzonderingen op dit principe. Voor het auteursrecht zijn ze voornamelijk opgenomen in het KB van 19 december 2014, en kunnen als volgt samengevat worden:

- de bepalingen betreffende het volgrecht (art. XI.175-XI.178) treden in werking op 1 juli 2015;
- de bepalingen betreffende reprografie treden in principe in werking op 1 januari 2016 (artikelen XI.190, 5° en 6° en XI.191, § 1, eerste lid, 1° en 2° WER, en de artikelen XI.235 tot en met XI.239 WER) ;
- de bepalingen betreffende de billijke vergoeding treden in principe in werking op 1 januari 2016 (artikelen XI.212 tot en met XI.214 WER).

Zo ook traden – voor de industriële eigendom – de bepalingen betreffende de uitvindingsoctrooien (artikelen XI.1 tot XI.91 en artikel XI.338) en de aanvullende beschermingscertificaten (artikelen XI.92 tot XI.103) in werking op 22 september 2014.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De inwerkingtreding van de bepalingen over het kwekersrecht (artikelen XI.104 tot XI.162 en artikel XI.339) werd uitgesteld tot 1 juli 2015. Artikel XI.337 van het wetboek, dat een centralisatie doorvoert van de geschillenregeling inzake octrooien en aanvullende beschermingscertificaten, zowel ten gronde als bij een vordering tot staking, bij de Rechtbank van koophandel te Brussel, trad op 1 januari 2015 in werking.

3.2. Raad voor de Intellectuele Eigendom

De Raad voor de Intellectuele Eigendom (RIE) is een adviesorgaan van de betrokken milieus, opgericht door de federale regering bij koninklijk besluit van 5 juli 2004¹. Zijn hoofdplicht bestaat erin, aan de minister bevoegd voor intellectuele eigendom, adviezen uit te brengen over alles wat te maken heeft met intellectuele eigendom.

De RIE bestaat uit twee secties: de Sectie “Industriële Eigendom” en de Sectie “Auteursrecht en Naburige rechten”, die respectievelijk belast zijn met vragen over industriële eigendom en vragen over auteursrecht en naburige rechten. De RIE komt bijeen in een plenaire vergadering om gemeenschappelijke onderwerpen te bespreken die de hele intellectuele eigendom bestrijken.

De samenstelling van beide secties is gemengd, in die zin dat ze zowel personen omvat die erkend zijn voor hun deskundigheid op het vlak van de intellectuele eigendom, als personen die de betrokken sectoren vertegenwoordigen (ondernemingen, rechthebbenden, gemachtigden en consumenten). De leden van de RIE worden benoemd door de minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Het secretariaat van de Raad en van de secties wordt waargenomen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom.

Na acht jaar werking werd het tijd om de RIE aan een globale evaluatie te onderwerpen. Operationeel sinds 1 januari 2006, heeft de RIE over de ganse lijn zeer goed werk geleverd. De RIE verstreekte adviezen over nagenoeg alle wetgevende hervormingen die gedurende de periode 2006-2013 werden doorgevoerd, maar ook over actuele aandachtspunten of materies op het gebied van de intellectuele eigendom, die niet noodzakelijk zijn uitgemond in een wet- of regelgevende hervorming (bv. de digitale bibliotheken, de illegale uitwisseling van werken op internet).

Ondanks deze globaal positieve beoordeling van de RIE waren er nog enkele aspecten die enige aanpassing vergden teneinde o.a. te kunnen beantwoorden aan de noodzaak van een uitbreiding van de vertegenwoordiging van de rechthebbenden en de gebruikers, de wens van de gefedereerde entiteiten (gemeenschappen en gewesten)

¹ Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, BS, 17 augustus 2004. Dit besluit trad op 1 januari 2006 in werking.

om binnen de RIE vertegenwoordigd te zijn en de moeilijkheid van leden-deskundigen om zich uit te spreken in aanwezigheid van andere leden die hun klanten kunnen vertegenwoordigen.

Om al deze verbeteringen te integreren werd een koninklijk besluit opgesteld. Dit besluit, tot wijziging van het KB van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, werd op 19 april 2014 goedgekeurd en op 14 mei 2014 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Het ministerieel besluit van 16 december 2009² houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad is opgeheven op 31 december 2013. Een nieuw ministerieel besluit houdende benoeming van de leden en de voorzitters werd in de loop van 2014 voorbereid.

In 2014 bestreken de hoofdactiviteiten van de Raad volgende domeinen:

- De werkgroep voor de hervorming van de procedure van beschrijvend beslag, opgericht in 2010, zette zijn werkzaamheden voort in 2014. De groep structureerde zijn activiteit rond vijf onderwerpen: toepassingsvoorwaarden van de procedure van beschrijvend beslag, draagwijdte van de beschrijvende en de beslagmaatregelen, aansprakelijkheid van de verzoeker en de deskundige, behandeling en bescherming van de vertrouwelijke gegevens, procedurele aspecten (specialisatie van het gerecht, goede praktijken, hoorrecht, uitvoering van de beschrijving, oproepingstermijn).
- In 2014 hield de sectie Auteursrecht en Naburige Rechten een informele vergadering³ om een werkdocument te bestuderen in verband met de omzetting van richtlijn 2012/28/EU inzake bepaalde toegestane gebruikswijzen van verweesde werken, een document dat de vorm heeft aangenomen van een voorontwerp van wet en een memorie van toelichting.

De sectie Industriële Eigendom kwam in 2014 niet bijeen.

2 Ministerieel besluit van 16 december 2009 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, BS, 23 december 2009, blz. 80616 e.v.

3 De richtlijn 2012/28/EU inzake bepaalde toegestane gebruikswijzen van verweesde werken moest naar Belgisch recht worden omgezet tegen 29 oktober 2014. Op dat moment had de Raad geen benoemde leden meer. Bijgevolg werden de in 2009 benoemde leden van de sectie auteursrecht en naburige rechten uitgenodigd op een informele vergadering, op 16 december 2014 en 3 februari 2015, teneinde een advies uit te brengen.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3.3. Auteursrechten en naburige rechten

3.3.1. Omzetting van de richtlijn 2012/28/EU inzake verweesde werken

Verweesde werken zijn werken of fonogrammen, waarvan de rechthebbende onbekend of onvindbaar is. Hierdoor is het niet mogelijk om toestemming te vragen om een werk of fonogram te mogen gebruiken, en soms is het niet mogelijk om te bepalen of er nog wel auteursrecht of naburige rechten op het werk of de fonogram rusten.

Verweesde werken leveren soms grote problemen op voor instellingen en organisaties die veel te maken hebben met het gebruik van werken en fonogrammen, zoals bibliotheken, musea, publieke omroeporganisaties en onderwijsinstellingen. Deze instellingen kunnen een werk in beginsel niet gebruiken zonder daarvoor toestemming te hebben van de rechthebbende, zelfs als deze onvindbaar of onbekend is.

Om tegemoet te komen aan de belangen van deze instellingen en organisaties is de Europese richtlijn 2012/28/EU verweesde werken aangenomen. Hiermee wordt het mogelijk dat bepaalde instellingen, na een zorgvuldig onderzoek naar de rechthebbende en mits registratie van een werk in een databank beheerd door het Harmonisatiebureau voor de interne markt, voor bepaalde doeleinden, opgesomd in de wet, gebruik mogen maken van verweesde werken, zonder daarvoor toestemming te hebben van de rechthebbende.

Wanneer de rechthebbende van een verweesd werk opduikt, kan hij de status van verweesd werk beëindigen en bijgevolg heeft hij recht op een vergoeding voor het gebruik door de instellingen en organisaties van zijn verweesd werk.

De leden van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, sectie Auteursrecht en Naburige Rechten, die benoemd werden in 2009, werden uitgenodigd op een vergadering handelend over dit onderwerp op 16 december 2014 en 3 februari 2015. Daar het verweesde werken betreft, werden er eveneens vertegenwoordigers van de gemeenschappen, de Koninklijke Bibliotheek en het Koninklijk Belgisch Filmarchief op bovenvermelde vergaderingen uitgenodigd.

Deze betrokken milieus hebben een positief advies gegeven over een werkdocument met een voorontwerp van wet op 3 februari 2015.

Het voorontwerp werd in juli 2015 goedgekeurd door het Parlement.

3.3.2. Koninklijk besluit betreffende de jaarlijkse aanvullende vergoeding van uitvoerende kunstenaars

Op 12 september 2011 werd de Europese richtlijn 2011/77/EU goedgekeurd die de beschermingstermijn van de rechten voor uitvoerende kunstenaars en producenten van fonogrammen van 50 op 70 jaar brengt, en in verschillende “begeleidende maatregelen” voorziet teneinde te waarborgen dat niet alleen de producenten van fonogrammen, maar ook de uitvoerende kunstenaars daadwerkelijk baat vinden bij de termijnverlenging van de bescherming van naburige rechten.

Een van die maatregelen is dat de uitvoerende kunstenaar het recht op een jaarlijkse aanvullende vergoeding krijgt van “de producent van fonogrammen voor ieder volledig jaar direct volgend op het 50e jaar nadat het fonogram op geoorloofde wijze is gepubliceerd of, indien het fonogram niet op geoorloofde wijze is gepubliceerd, het 50e jaar nadat het op geoorloofde wijze aan het publiek is medegedeeld.” Volgens artikel XI.210, § 2 van het Wetboek van economisch recht is deze vergoeding verschuldigd “wanneer in een contract houdende overdracht aan de uitvoerende kunstenaar het recht op een niet-periodieke vergoeding wordt toegekend”.

Gedurende de verlengde beschermingstermijn van de in artikel XI.210 van het Wetboek van economisch recht beoogde naburige rechten moet de producent van fonogrammen 20 % opzijzetten van de inkomsten die hij tijdens het jaar voorafgaande aan het jaar waarin de jaarlijkse aanvullende vergoeding wordt betaald, heeft verkregen uit de reproductie, verspreiding en beschikbaarstelling van het betrokken fonogram.

Artikel XI.210, § 4 van het Wetboek van economisch recht bepaalt: “Volgens de voorwaarden en modaliteiten die hij vaststelt, belast de koning een representatieve vennootschap van de uitvoerende kunstenaars ermee, de inning en verdeling van de in paragraaf 2 bedoelde vergoeding namelijk de jaarlijkse aanvullende vergoeding van sommige uitvoerende kunstenaars te verzekeren.”

Zo heeft de DIE het ontwerp van koninklijk besluit voorbereid waarin de voorwaarden en modaliteiten worden vastgesteld voor het beheer van de jaarlijkse aanvullende vergoeding van de uitvoerende kunstenaars, bedoeld in artikel XI.210, § 2 van het Wetboek van economisch recht.

Dit besluit van 16 december 2014 verscheen op 24 december 2014 in het Belgisch Staatsblad.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3.3.3. Koninklijk besluit betreffende de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten

Op 25 april 2014 werd een KB uitgevaardigd betreffende de administratieve en boekhoudkundige organisatie, de interne controle, de boekhouding en de jaarrekening van de beheersvennootschappen alsook op de informatie die zij moeten verschaffen (Belgisch Staatsblad 27.06.2014). Dit is een belangrijk KB voor de transparantie van de werking van beheersvennootschappen. Het harmoniseert immers de boekhouding van alle beheersvennootschappen, zodat hun rekeningen en commissies vergelijkbaar worden. De beheersvennootschappen moeten daarbij ook per inningsrubriek aangeven hoeveel geïnd werd, hoeveel verdeeld werd, en hoeveel betaald werd aan de rechthebbenden. Ook wordt uitgesplitst wat het vermogen van de rechthebbenden is, en wat het eigen vermogen van de beheersvennootschap is.

Tenslotte moeten op de facturen van beheersvennootschappen ook bepaalde minimumgegevens vermeld worden, zoals het toegepaste tarief, de berekening van het bedrag, en de periode van het gebruik. Aldus weet de gebruiker duidelijk waarvoor hij betaalt.

Het KB trad voor sommige aspecten (art. 1-6 en 21) in werking op 1 oktober 2014, en voor andere aspecten (art. 7-20 en 22-24), die de boekhouding betreffen, op 1 januari 2015.

4. Europese en internationale zaken

4.1. Octrooirecht

4.1.1. Unitary Patent Protection

De Dienst voor de Intellectuele Eigendom bleef actief deelnemen aan de werkzaamheden voor het operationeel maken van het hervormde octrooistelsel in Europa, via het eenheidsoctrooi (Unitary Patent Protection) en de centralisatie van de geschillen voor de Europese octrooien en de eenheidsoctrooien.

De Dienst volgde ook de werkzaamheden van het Comité van de Europese Octrooiorganisatie, dat vergadert met de EU-lidstaten die deelnemen aan de nauwere samenwerking op het gebied van eenheidsoctrooibeschermtng. De werkzaamheden van het Comité waren hoofdzakelijk van financiële en budgettaire aard: het vaststellen van het bedrag van de jaartaksen voor het eenheidsoctrooi, alsook van de verdeelsleutel van de inkomsten uit deze taksen. In het kader daarvan werden binnen het Comité een aantal financiële simulaties en voorspellingen gedaan.

Het Comité werkte overigens een verordening uit voor de toepassing van de eenheidsoctrooibeschermtng, waarin de compensatiemodaliteiten voor de vertaalkosten zoals beoogd in verordening 1260/2012 worden vastgesteld.

Het Comité wisselde ten slotte standpunten uit over de begeleidende maatregelen op nationaal niveau voor het ten uitvoer brengen van het eenheidsoctrooi, met de bedoeling dat de lidstaten onderling deze vraagstukken op een gecoördineerde manier zouden kunnen aanpakken.

4.1.2. Unified Patent Court

België ratificeerde de Overeenkomst betreffende een eengemaakt octrooigerecht (UPC) via een wet van 27 mei 2014, en werd aldus de vijfde verdragsluitende staat van het UPC, na Oostenrijk, Malta, Frankrijk en Zweden. De Dienst voor de Intellectuele Eigendom nam ook actief deel aan de activiteiten van het Voorbereidend Comité, die gericht zijn op de verschillende juridische en organisatieaspecten van het nieuwe eengemaakte octrooigerecht (Unified Patent Court - UPC). De volgende onderwerpen zijn o.a. binnen het voorbereidend comité aan bod gekomen:

- het finaliseren van de procedureregels en van het financiële reglement van het UPC,
- het vaststellen van de proceduretaksen en van de verdeelsleutel ter financiering van het nieuwe gerecht,
- de richtlijnen voor de infrastructuur van de centrale, regionale en lokale afdelingen,

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- het bepalen van diverse elementen van het loonpakket,
- de voorbereiding van de begroting voor het eerste begrotingsjaar,
- de implementering van een prototype voor het informaticasysteem,
- alsook de aspecten verbonden aan de benoeming en de opleiding van magistraten.

Al deze juridische en organisatiegebonden bepalingen moeten worden afgewerkt, zodat het gerecht in de loop van 2016 operationeel kan worden.

De Dienst organiseerde ook op regelmatige basis een interdepartementale coördinatie, om een Belgische lokale divisie van het Eengemaakt Octrooigerecht op te richten. Dit gebeurde op grond van een principiële beslissing van de Ministerraad, bevestigd in het nieuwe regeringsakkoord. Die lokale divisie zal in Brussel gevestigd zijn. De proceduretaal zijn het Frans, het Nederlands, het Duits en het Engels.

4.2. Merkenrecht: wijziging Europees merkensysteem

In 1989 werden de nationale wetgevingen en de Benelux-wetgeving over de merken gedeeltelijk geharmoniseerd op EU-niveau. De nationale en Benelux-merken die beheerd worden door de nationale bureaus en door de Benelux-Organisatie voor de Intellectuele Eigendom, bestaan sinds 1994 naast het systeem van het gemeenschapsmerk, dat beheerd wordt door het Bureau voor Harmonisatie van de interne markt (BHIM).

In april 2013 stelde de Europese Commissie voor om het merkensysteem in Europa te herzien, aan de hand van drie voorstellen die respectievelijk die tot doel hebben:

- de herziening van verordening 207/2009 betreffende het gemeenschapsmerk,
- de hervorming van richtlijn 2008/95 betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten, en
- de wijziging van verordening 2869/95 inzake de aan het BHIM te betalen taksen.

Deze drie instrumenten vormen een “pakket” van maatregelen bestemd om het merkensysteem in Europa te verbeteren voor de gebruikers, en meer bepaald voor de kmo's.

Het hoofddoel van die wijzigingen is het moderniseren en versterken van het merkensysteem in Europa. Enerzijds moeten de systemen voor het registreren van de merken efficiënter worden en toegankelijker voor de ondernemingen (minder complex, goedkoper, maar ook sneller, voorspelbaar en rechtszeker), en anderzijds moet een grotere complementariteit worden verzekerd tussen de gemeenschaps- en de nationale systemen, en moet er nauwer worden samengewerkt tussen het BHIM en de nationale bureaus.

De voornaamste maatregelen die worden voorgesteld zijn:

- een wijziging van de structuur van de aan het BHIM te betalen taksen (invoering van een “monoclass”-systeem) en de vermindering van het bedrag ervan,
- de invoering van een wettelijke basis voor de samenwerking tussen het BHIM en de nationale bureaus, om zo de overeenstemming van de praktijken en de financiering van die samenwerking te bevorderen via de herverdeling van een deel van de BHIM-inkomsten,
- alsook de harmonisatie van de nationale en Europese wetgevingen, zowel op niveau van het materiele recht als op procedureel vlak en
- tot slot bepaalde maatregelen inzake governance van het BHIM en een wijziging van de naam van de instelling.

2014 was een jaar van intense debatten, die in 2013 werden in gang gezet binnen de werkgroep Intellectuele Eigendom van de EU-Raad, en waaraan de DIE actief heeft deelgenomen.

Die debatten hebben geleid tot een ruime convergentie van de standpunten tussen de lidstaten, over het merendeel van de kwesties.

In juli 2014 kwam het Italiaanse voorzitterschap op de proppen met een compromisvoorstel, en kreeg het binnen het COREPER een mandaat om onderhandelingen te starten met het Europees Parlement met het oog op een akkoord. In november en december 2014 vond regelmatig driehoeksoverleg plaats. Men kwam tot afspraken over de nog open vragen (gedelegeerde handelingen, financiering van de samenwerking met het BHIM en de lidstaten en governance van het BHIM), die dan in 2015 in een akkoord werden gegoten.

4.3. Auteursrecht: richtlijn collectief beheer

Op 26 februari 2014 keurden het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie de richtlijn 2014/26/UE goed betreffende het collectieve beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multiterritoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het onlinegebruik ervan op de interne markt. Die richtlijn voert een juridisch kader in om een goede werking te verzekeren van het collectieve beheer, door meer transparantie te eisen van de collectieve beheersorganen en zowel de informatieplicht voor die organen te verstrengen als de controle van hun activiteiten door rechtenhouders. Bovendien wil de richtlijn het verlenen van multiterritoriale auteursrechtenlicenties vergemakkelijken voor het gebruik van muziekwerken op het internet. Volgens artikel 43 van richtlijn 2014/26/EU moeten de lidstaten dat juridische instrument uiterlijk op 10 april 2016 in hun nationaal recht hebben omgezet.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

In België werd het collectieve beheer van auteursrechten grondig hervormd, door de wet van 10 december 2009, en vervolgens door invoeging van het auteursrecht in het Wetboek van economisch recht in 2014. Te noteren valt dat de meeste maatregelen die de richtlijn 2014/26/EU invoert reeds deel uitmaken van het Belgische Wetboek van economisch recht. Toch blijft het nuttig om te onderzoeken in hoeverre nieuwe regels noodzakelijk zijn, om richtlijn 2014/26/EU naar Belgisch recht om te zetten.

© COPYRIGHT

Lijst van afkortingen

ABC	Aanvullend beschermingscertificaat
BBIE	Benelux Bureau voor de Intellectuele Eigendom
DIE	Dienst voor de Intellectuele Eigendom
EOB	Europees Octrooibureau
EPI	European Patent Institute
EPO	Europese Octrooiorganisatie
EU	Europese Unie
FOD	Federale Overheidsdienst
OHIM	Office for Harmonization in the Internal Market
PATLIB	Patent Libraries
PCT	Patent Cooperation Treaty
RIE	Raad voor de Intellectuele Eigendom
UPOV	International Union for the Protection of new Varieties of Plants
UPC	Unified Patent Court
UPP	Unitary Patent Protection
VEWA	Vereniging van Educatieve en Wetenschappelijke Auteurs
WER	Wetboek van economisch recht
WIPO	World Intellectual Property Organisation
WTO	World Trade Organisation

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnummer: 0314.595.348
<http://economie.fgov.be>